

Marisca was getuige van voetbalgeweld

Het voetbalincident van begin december herinnert voetbalmoeder Marisca (44) aan een vechtpartij een maand eerder. Niet de voetballertjes van het E-elftal van haar zoon, maar de ouders gingen toen met elkaar op de vuist. “Het was een beschamende vertoning.”

‘Die *agressie* kan zo niet langer’

Tekst: Marjolein van der Gaag. Foto's: Bart Honingh. Visagie: Linda Huiberts.

Een schokgolf trok begin december door Nederland toen grensrechter Richard Nieuwenhuizen van SC Buitenboys uit Almere op het voetbalveld zo zwaar werd mishandeld, dat hij een dag later aan de gevolgen overleed. Jeugdspelers van vijftien en zestien jaar oud waren hem na afloop van de wedstrijd voor de ogen van zijn eigen zoon te lijf gegaan. Terwijl hij al op de grond lag, werd de machteloze vader van drie jongens meerdere keren tegen zijn hoofd getrapt. Hij stond nog op, maar zakte een paar uur later in elkaar.

Een maand eerder gaat het ook al flink mis op een voetbalveld in Den Haag. Bij een wedstrijd van de E-pupillen, waarin ook Marisca's tienjarige zoon Olav speelt, fluit de scheidsrechter voor een overtreding. Die forse tackle leidt in het veld zelf niet tot al te veel beroering. Maar bij een vader van de tegenpartij slaan de stoppen door. Marisca ziet het voor haar ogen gebeuren: "Ineens rende hij het veld op. Hij vloog op de scheidsrechter af en greep hem naar de keel. Het was angstaanjagend. Hij hield hem in een wurggreep."

Proberen te sussen

De schokkende beelden staan bij de moeder van vier kinderen haarscherp op het netvlies. "Het was bizar. In een paar seconden gebeurde er van alles. Een andere vader schoot de scheidsrechter te hulp en binnen de kortste keren stond het voetbalveld vol met heetgebakerde ouders die elkaar te lijf gingen. Er werd geschopt, geslagen en gescholden. Een paar moeders probeerden om de boel te sussen, maar ook zij kregen klappen."

Zelf rent Marisca ook het veld op. Niet om zich in de veldslag te mengen, maar om Olav en zijn teamgenootjes bij de vechtende volwassenen vandaan te halen. "De kinderen stonden met grote ogen te kijken en waren volledig in shock. Olav en ook andere voetballertjes stonden te huilen. Pas na een paar minuten kwam iedereen een beetje tot bedaren. Toen liepen er allemaal ouders met blauwe ogen en kapotte, opgezwollen lippen het veld af. Het was een beschamende vertoning."

Als na een tijdje de politie arriveert, is de rust onder de ouders weergekeerd. Niemand doet uiteindelijk aangifte. "Er was natuurlijk door beide kanten geschopt en geslagen, ik denk dat niemand wilde dat dit een nasleep zou krijgen." Ook de agressieve vader die de scheidsrechter aanviel, kan gewoon met het team van zijn zoon vertrekken.

De jonge scheidsrechter doet geen aangifte. "Hij had het er wel erg moeilijk mee", weet Marisca. "Dat is ook niet zo gek. Het is een jongen van een jaar of zestien, die ook nog dreigementen naar zijn hoofd kreeg in de trant van 'Wacht jij maar, we pakken je nog wel'. Het zijn vaak jongens van die leeftijd die de wedstrijden van de jongere teams fluiten. Dat doen ze vrijwillig, in het belang van de club. En dan krijgen ze met dit soort agressie te maken. Het is te hopen dat zo'n vader in ieder geval nog door de club van zijn zoon op zijn gedrag is aangesproken."

Beduusd

Ook op haar zoontje Olav en de andere jonge voetballertjes maakt het incident grote indruk. Marisca: "Dat merkte je meteen aan ze: ze waren er beduusd van. Sommigen hebben natuurlijk gezien dat hun eigen vader of moeder klappen kreeg. Ik kan me goed voorstellen dat zoiets een kind niet in de koude kleren gaat zitten. De trainers hebben er dan ook meteen na de wedstrijd met ze over gepraat en later heeft de club een bijeenkomst voor de ouders georganiseerd. Want dit mag natuurlijk niet weer gebeuren."

'Een vader rende het veld op en greep de scheidsrechter naar de keel'

Marisca, die ook zelf jaren als speelster op het voetbalveld heeft gestaan en een groot liefhebster van de sport is, vindt het ongehoorlijk dat ouders zich zo kunnen laten gaan. "Ze zouden zich kapot moeten schamen! Ouders horen juist het goede voorbeeld te geven en hun kinderen bij te brengen wat sportiviteit is. Maar kinderen die zo'n voorbeeld krijgen, gaan denken dat het normaal is om alles met hun vuisten op te lossen."

Sfeer verziekt

De stoere no-nonsensemoeder, die naast Olav drie dochters heeft, vindt net als de KNVB dat clubs zelf veel strenger moeten optreden tegen ouders die zich misdragen. Zo liet de voetbalbond na afloop van het vorige geweldadige voetbalseizoen weten dat ouders vaak een kwalijke rol spelen bij de wedstrijden van jonge kinderen. Omdat de ouders zelf meestal geen lid zijn van een voetbalvereniging en daardoor ook geen KNVB-lid, kan de voetbalbond ze niet aanpakken.

"Dat moeten de clubs daarom zelf doen", vindt Marisca. "Het is in het eigen belang van de verenigingen om mensen aan te spreken op hun gedrag, of ze nu lid zijn of niet. Geen enkele club wil toch dat de sfeer door een paar types wordt verziekt? Ook met die verbale agressie moet het eens afgelopen zijn. Nog altijd hoor je te veel het k-woord. Het is gewoon respectloos. Bij Olavs club sturen ze een speler die dit woord in zijn mond neemt gelukkig direct het veld af. Dat zou overal het beleid moeten zijn."

De Haagse moeder houdt haar hart vast voor de komende jaren. "Olav is nu tien. Bij alle wedstrijden zijn heel veel ouders aanwezig. Los van die belachelijke vechtpartij is het meestal juist een fijn idee dat er een beetje op ze wordt gelet. Want zo oud zijn ze nog niet. Dat wordt heel anders als ze vijftien of zestien zijn. Ouders zijn er dan vaak niet meer bij.

Marisca:
'Voetbal
is gewoon
mijn sport.
Ik houd het
altijd fair'

Dan gaan ze op eigen houtje op pad en zijn er jongens die elkaar al voor de wedstrijd gaan opfokken.” Marisca denkt dat het vooral fout gaat bij jeugdteams die op hoog niveau voetballen. “Olav speelt nu ook in de E1, dus met de beste spelertjes. Dat is natuurlijk leuk, maar zowel in het veld als langs de lijn is iedereen ontzettend fanatiek. Kinderen zouden gewoon moeten voetballen voor hun plezier. Maar het plezier is bij sommigen ver te zoeken. Het gaat alleen nog maar om presteren. De kinderen willen winnen, koste wat kost. Dat willen zij en dat willen ook hun ouders. En dan krijg je zo'n grimmige sfeer op en rond het voetbalveld. Heel naar. Bij tienjarigen valt het nog mee, maar als de vlam in de pan slaat als ze zestien zijn, gaat het er natuurlijk veel heftiger aan toe. Ik moet er niet aan denken wat er over een paar jaar allemaal kan gebeuren.”

Heel frustrerend

Zo herinnert Marisca zich nog als de dag van gisteren het telefoontje van de elftalleider van het voetbalteam van haar toenmalige man. De vader van haar kinderen, die een uitwedstrijd voetbalde in Rotterdam, had na een akkefietje in het veld van zijn tegenstander een kopstoot gekregen. Die was zo hard aangekomen, dat hij knock-out was gegaan. Met de ambulance was hij naar het ziekenhuis vervoerd.

“Ik was thuis toen de telefoon ging. De kinderen waren nog klein. Ik schrok me helemaal lam”, vertelt Marisca over het geweld dat enkele jaren geleden plaatsvond. “Je gaat er niet vanuit dat zoiets kan gebeuren. Je zegt elkaar 's morgens eigenlijk achteloos gedag en dan ineens zie je je man weer terug in het ziekenhuis.

Dat iemand in staat is om zoiets te doen, maakt me zo boos. Ik beseef heel goed dat het veel slechter had kunnen aflopen. Je hoeft maar net op de verkeerde plek op je hoofd te worden geraakt en dan is het misschien wel voorbij. Daar kun je beter

niet over nadenken. Maar beseft zo'n dader wel wat voor leed hij veroorzaakt? Daar zijn helaas genoeg voorbeelden van. Met mijn ex ging het gelukkig goed. Met een hele lijst instructies van het ziekenhuis – ik moest allerlei symptomen in de gaten houden die erop konden duiden dat er toch wat ernstigers aan de hand was – mochten we naar huis.”

Destijds deden ze wel aangifte van mishandeling bij de politie. Ook kreeg de kopstoot behoorlijk wat aandacht in de media. “Maar uiteindelijk leverde het niets op. Wie de schuldige was, bleef onduidelijk. De spelers van het team van de tegenstander hielden elkaar de hand boven het hoofd. Er is dus nooit iemand voor aangehouden. Heel frustrerend dat zo'n kerel met zoiets kan weggelopen, terwijl hij voor het leven zou moeten worden geschorst. Ik vind ook dat een elftal dat zo'n speler dekt, niet meer zou mogen voetballen.”

Goede zaak

Dat door de dood van de grensrechter het probleem van het geweld op het voetbalveld nu overal op de agenda is gekomen, vindt Marisca een goede zaak. “Die agressie kan zo niet langer.” Toch is Marisca sceptisch en betwijfelt ze of er daadwerkelijk iets zal veranderen. “Nu heeft iedereen het erover. Het is verschrikkelijk wat er is gebeurd en iedereen spreekt zijn afschuw uit. Maar hoe is dat over een paar maanden? Dan zijn de meeste mensen het allang weer vergeten. Het zijn namelijk altijd de clubleden die zich toch al keurig gedragen, die roepen dat er iets moet worden gedaan. Degenen die het voor de anderen verpesten, hoor je niet. Die rotte appels blijf je altijd houden. Die misdragen zich waarschijnlijk niet alleen op het voetbalveld, maar ook daarbuiten.”

Marisca vergelijkt de problemen op het voetbalveld met die in de maatschappij. “Ieder weekend lopen er in Nederland honderdduizenden mensen bij voetbalverenigingen rond. Net als in het uitgaansleven of gewoon op straat, kun je wel eens de verkeerde tegenkomen. Daarvoor hoef je niet eens iets te doen. Een verkeerde blik is al voldoende om in elkaar geslagen te worden.”

Bij het revalidatiecentrum waar ze zelf werkt, ziet ze de voorbeelden van zinloos geweld helaas nogal eens voorbij komen. “Een van onze patiënten wilde afgelopen zomer even wat te eten gaan halen. Gewoon een normale man met een gezin thuis. Hij zou zo weer thuis zijn. Maar hij werd in die zaak

‘Kinderen zouden gewoon moeten voetballen voor hun plezier, maar ze willen per se winnen’

Reageren?

Heb jij net als Marisca weleens te maken gehad met zinloos geweld? Mail je verhaal naar post@vriendin.audax.nl of praat mee op www.vriendin.nl.

DIEPTEPUNTEN

De dood van de grensrechter is het trieste dieptepunt in een hele reeks geweldsincidenten op de Nederlandse voetbalvelden. Uit cijfers van de KNVB blijkt dat het bij het amateurvoetbal tijdens het vorige seizoen in totaal 873 keer misging.

Telkens weer gingen spelers over de schreef, werden scheidsrechters gemolesteerd en zo nu en dan monden vechtpartijen uit in complete veldslagen. Maar liefst 105 teams maakten het zelfs zo bont dat de KNVB zich genoodzaakt zag om de hele elftallen uit de competitie te halen.

74 spelers gedroegen zich zo gewelddadig dat zij levenslang werden geschorst. Daarnaast kregen nog eens 200 agressieve amateurvoetballers te horen dat zij ten minste twee jaar lang niet meer op het voetbalveld mogen verschijnen.

volledig in elkaar geslagen. Hij heeft een paar weken in coma gelegen en is nu nog steeds volop bezig om aan zijn herstel te werken. In één klap stond zijn hele leven én dat van zijn vrouw en kinderen op zijn kop.”

Aanmoedigen

Maar Marisca blijft positief. De toenemende agressie kan haar er niet van weerhouden om Olav en haar dochter Carmen, die ook voetbalt, aan te moedigen langs de lijn. Jarenlang voetbalde ze zelf ook. “Voetbal is gewoon mijn sport. Ook toen er kinderen kwamen, moest ik er niet aan denken om te stoppen. Ik speelde gewoon mee totdat ik zo'n vijf maanden zwanger was en een paar weken na een bevalling stond ik weer op het veld. Ik was behoorlijk fanatiek en ook heus niet de liefste in het veld, maar één ding was voor mij duidelijk: ik hield het altijd fair.”